

Trofeje tichej poľovačky...

Tohtoročný september – najmä jeho druhá, práve sa začínajúca polovica – sa zdal byť suchý. Najmä po tom, čo august, bohatý na zrážky, poskytol hubárom na Slovensku dokonale možnosti vyšantiť sa pri tej „tichej poľovačke“ (tak nazval hubárčenie ruský spisovateľ Solouchin) do sýtosti.

V našej Marianke sme totiž ešte koncom júla uvažovali, kedy spraviť výstavu húb a termín sme odkladali na priaznivejšie dni, lebo siedmy mesiac roka 2006 nebol bohvieako ich rastu naklonený. August sa potom síce ukázal ako vhodný na výstavu – huby rástli všade a bolo ich veľa – ale nebolo ľahké zohnať zberačov a ani miestnosť – náš „kultúrnik“ nebol vždy v príhodnú sobotu voľný. Po dlhom uvažovaní a preratúvaní dní „od splnu po spln“ sme si povedali, že – „risk je zisk!“ Za deň „D“ sme stanovili 16. september. Vtedy bude ešte iba deväť dní po splne mesiaca a bude Ludmily. Tá podľa starých pranostiek zvykne dolievať džbány vodou a preto praje aj hubárom...

A mali sme šťastie! Na piatok 15. septembra sme sa dohodli s Jankom Červenkom študentom botaniky – aj vlani bol na I. výstave húb našim odborným poradcom a lektorom – že nazbierame pre výstavu čo možno najviac druhov. Týždeň predtým som zatelefonoval a napísal odkaz priateľom do Ratíškovíc na Morave – „Ak môžete, prídte a niečo aj doneste – každá huba bude dobrá...!“

V ten piatok sme sa poriadne zapotili. Nielen pre veľmi teplý deň, ale najmä pre pocit, že košíky nemáme také plné ako vlani. Ja sám som mal iba okolo tridsať druhov týchto „stielkatých bezchlorofylových vyšších rastlín“ (to ich tak odborne mykológovia nazývajú).

Zbierať som však bol v chotári Marianky popoludní a sám. Na „Fuskovom“, na „Erike“ i v „Slepém járku“ toho nebolo veľa. Tradične však veľmi dobre „zabral“ Janko Červenka s hubárskym kolegom, Milanom Zelenayom. Z okolia rybníkov pri Tomkoch priniesli vyše 80 druhov krásnych plodníc. Počet exemplárov ešte narástol aj o trochu neskôr. Prišiel aj poslanec Vladimír Partl so synčekmi – doniesli pomerne vzácne kúsky! Zanedlho k nim pridali pekné hríby a kozáky od p. R. Čuvanovej s vnučkou – náš už tradičný „zásobovač“. Svojou kvalitnou „úrodou“ po pátracom zbere prispel na výstavu aj Laco Pomšár a Božena Kuzmová s kolegyňou Andreou Walterovou. So svojím úlovkom prišli doplniť zbierku aj manželia Kautmanovi z Bratislavy. RNDr. Yvonna Kautmanová, známa mykologička nám ešte predtým požičala potrebné etikety s názvami húb a poskytla cenné rady. Aby bolo všetko tak, ako to býva v Slovenskom národnom múzeu na celoslovenskej výstave...

Pustili sme sa teda do triedenia a určovania. Stoly v miestnosti bývalej dvojtriedky (a niekdajšej materskej školy) sa začali zaplňať voňajúcimi i ostro čpavými lesnými i lúčnymi plodmi septembra. Ďakujeme týmto Ing. Miroslavovi Osuskému za ochotné zapožičanie niekoľkých bonsajov, ktoré veľmi vhodne doplnili plejádu vystavených húb. To sa už piatok chýlil k 22. hodine. Do tohto času sme mali stotridsať druhov! O deväť viac ako vlani... Z „dodaných“ exponátov sa odborníci z oblasti mykológie jednoznačne zhodli, že hubou II. výstavy húb v Marianke je - **sliziak ružový** *Gomphidius roseus*, ktorý patrí medzi 52 najvzácnejších druhov slovenskej mykoflóry! U nás ho možno nájsť najmä na Záhorí. Zaujímavosťou je, že často rastie v spoločnosti **masliaka kravského** *Stiillus bovinus*, čo potvrdzuje aj záber na úvodnej stránke tohto čísla Mariatálu. Tak, ako sa na víťaza sluší, huba bola umiestnená na samostatnom stole.

V sobotňajšie ráno bolo všetko pripravené. O deviatej hodine sa „brány“ výstavy otvorili. Prezenčné listiny sa začali pomaly zaplňať podpismi. Návštevníkov pribúdalo. Ratíškovičania však prišli ako hostia najvzácnejší! Priniesli so sebou ešte vyše 20 druhov húb! Medzi nimi vzácny **hríb kaukazský** *Boletus caucasicus*, ale aj jedovatý **kališník hnedooranžový** *Omphalotus olearius*, ktorý zvykne v tme niekedy svetielkovať! Jeho nálezcom nebol nikto iný ako Vašek Koplík, ratíškovický športový činovník, amatérsky mykológ, organizátor výstav a každoročných ochutnávok „sviňúrek nakladaných v octe“. On bol ten, ktorý viedol delegáciu tejto vyše štvortisícovej obce, preslávenej nielen hubárskymi výstavami, ale aj kvalitným športom (kolky, futbal, atletika). Spoločníkov mu robili Peter Dubas, Jozef Cirák a Ludmila Veislíková.

Výstavu, ktorá sa nám naozaj vydarila, navštívili turisti z Bratislavy, rodiny s deťmi, a veľa Mariančanov. Prišlo vyše stoštyridsať návštevníkov! Pri záverečnom „sčítaní“ sme konštatovali, že na tohtoročnej výstave bolo celkom 151 druhov húb!

Viete, ale čo je na výstave najťažšie? Možno neveríte, ale určite jej likvidácia! Desiatky druhov húb, ktoré sme obdivovali počas výstavy skončia v igelitových vreciach a plodnice sú roztrúsené v okolitých lesoch s trochou nostalgie, aby na budúci rok znova zaplnili stoly výstavnej miestnosti a priniesli radosť tak pre organizátorov a hlavne návštevníkom. Tohtoročný ročník výstavy len potvrdil jej pokračovanie tak, aby sa stala neodmysliteľnou súčasťou kultúrneho života obce. Oba doterajšie ročníky sa už definitívne dostali do povedomia „hubárskej rodiny“ na Slovensku. Začali sme tradíciu a chceme v nej pokračovať. Pretože Marianka a jej okolie je skutočným hubárskym rajom...
 Text: Ján Sand,
 Fotografie: Jozef Král

II. výstava húb definitívne sa stala minulosťou 16. septembra 2006 okolo 20.30 hod., keď sme výstavný priestor „dali“ do pôvodného stavu. Bolo sa na čo pozerat a bolo sa s kým poradiť. Veď posúďte sami vážení čitatelia Mariatálu – fotografie hovoria sami za seba...

